

PESTPROTOCOL DE PETTEFLET

Pesten op school

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Daar hebben we wel enkele voorwaarden aan verbonden.

voorwaarden:

- Pesten wordt als probleem gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school probeert pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, beschikt de school over een directe aanpak.
- Wanneer de aanpak van het probleem niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op onze school is een vertrouwenspersoon voor zowel de kinderen als de ouders aanwezig. Dit is Elaine Berk.

Het doel van dit pestprotocol

Binnen dit pestprotocol willen wij vastleggen:

- hoe de school in samenwerking met de ouders, de kinderen en eventuele deskundigen handelt om pesten zoveel mogelijk te voorkomen;
- hoe de school pesten, in samenwerking met de ouders, de kinderen en eventuele deskundigen, direct en grondig aan zal pakken wanneer het voorkomt.

Wij willen ervoor zorgen dat alle kinderen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Het probleem dat pesten heet

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt gepest. Naast verbale en lichamelijke pesterijen is in deze tijd van digitalisering van onze samenleving, ook cyberpesten een groot probleem aan het worden. Om die reden is er op onze school naast een pestprotocol (wat alle terreinen van het pesten beslaat) ook een internet- en social media protocol.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- *Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen;*
- *Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;*
- *Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;*
- *Briefjes doorgeven;*
- *Beledigen;*
- *Opmerkingen maken over kleding;*
- *Isoleren;*
- *Buiten school opwachten, slaan of schoppen;*
- *Op weg naar huis achterna rijden;*
- *Naar het huis van het slachtoffer gaan;*
- *Bezittingen afpakken;*
- *Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer;*
- *Via social media vervelende dingen over elkaar op het internet zetten;*
- *Elkaars wachtwoorden gebruiken om de indruk te wekken dat een ander vreemde dingen op het internet zet.*

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Hoe willen wij op school met pesten omgaan?

Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

- Op school willen we wekelijks een onderwerp in de kring aan de orde stellen. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen aan de orde komen.
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- Om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, spreken we duidelijk regels af met en vóór de leerlingen.

Belangrijk is:

- dat pestsignalen zo snel mogelijk worden opgepikt;
 - dat alle betrokkenen zoveel mogelijk open met elkaar communiceren;
 - dat er zoveel mogelijk preventief gehandeld wordt;
 - dat er duidelijke afspraken gemaakt worden;
-

- dat er een helder stappenplan is volgens welk gehandeld wordt in geval van pesten.

Regels

Ter voorkoming en bestrijding van pestgedrag spreken we regels af. We gaan in eerste instantie uit van drie basisstelregels:

1. Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: “Je mag niet klikken, maar... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de juf of meester vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.”
2. Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
3. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen het managementteam en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Naast deze basisregels hebben wij op onze school regels die in alle groepen gelden:

1. Doe niets bij een ander kind, wat je zelf ook niet prettig zou vinden.
2. Kom niet aan een ander als die ander dat niet wil.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
4. Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan de ander). Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de juf of de meester.
5. Niet: zomaar klikken. Wel: aan de juf of meester vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
6. Vertel de juf of de meester wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
7. Blijft de pester doorgaan dan aan de meester of juf vertellen. *Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten!*
8. Word je gepest, praat er thuis ook over. Je moet het niet geheim houden.
9. Uitlachen, roddelen, dingen afpakken of kinderen buiten sluiten vinden we niet goed.
10. Van de spullen van een ander blijf je af.
11. Luister naar elkaar.
12. Iemand niet op het uiterlijk beoordelen.
13. Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.
14. Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
15. Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Deze regels gelden op school én daarbuiten!

Naast deze schoolregels hebben wij op school ook groepsregels. Groepsregels worden met de leerlingen uit de verschillende groepen per schooljaar opnieuw bedacht en vastgesteld en kunnen per groep verschillend zijn. De groepsregels hangen in iedere groep zichtbaar op!

Stappenplan bij ruzies en pestgedrag

Stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit proberen te komen. Bij gedrag van andere leerlingen dat je niet prettig vindt, geef je aan “Ho stop ik vind dit niet prettig”. Je geeft dit niet meer dan twee keer aan!

Stap 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de juf of meester voor te leggen.

Stap 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

Stap 4:

Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ruziemaakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Ook wordt de naam van de ruziemaker/ pester in het leerling-logboek genoteerd. Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht ‘de toedracht’. Bij de derde melding in het logboek, worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie-pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt **altijd** hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten:

- ❖ In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem/haar melden) Vervolgens leveren stap 1 t/m 4 van het stappenplan geen positief resultaat op voor de gepeste :

- ❖ De leerkracht neemt duidelijk stelling. De maatregelen tegen het pestgedrag zijn opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn of haar gedrag.

Fase 1:

- Door een gesprek: bewustwording van wat de pester met het gepeste kind uithaalt.
- Een schriftelijke opdracht, zoals een stelopdracht, over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komt aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Eén of meerdere pauzes onder toezicht binnen blijven.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.

Fase 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in het leerling-logboek van het betreffende kind en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk te plaatsen op een andere school. Dit gaat altijd in overleg met de ouders.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

5-sporenbeleid bij hardnekkig pestgedrag:

1. Hulp aan het slachtoffer.
2. Mobiliseren van de middengroep (getuigen, meelopers etc.).
3. Hulp aan de pester.
4. Hulp aan de leerkracht (hoe hiermee om te gaan).
5. Ouders informeren en betrekken bij het hele verhaal.

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert; wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van andere reacties, bijvoorbeeld de leerling zich niet laten afzonderen.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) wanneer de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling én de ouders van de pester(s).

- Het gepeste kind niet overbeschermen door het bijvoorbeeld naar school te brengen, of zelf de pesters wel even de waarheid te gaan vertellen. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (de baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school; wij houden ons aan deze regel. Er volgt straf wanneer een kind pest en er volgt beloning (schouderklopje) als het kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van activiteiten waarbij het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen, jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie;
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan;
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school

ouders van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b. Als pesten niet op school gebeurt maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d. Door positieve stimulering en 'schouderklopjes' kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- e. Stimuleer uw kind om een sport te gaan beoefenen.
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus.
 - b. Raak niet in paniek, elk kind loopt kans pester te worden.
 - c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
-

- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f. Stimuleer uw kind om een sport te gaan beoefenen.
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

alle andere ouders:

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld.
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind om voor zichzelf op te komen.

Leerkrachten en ouders uit de Medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit
PESTPROTOCOL

Namens het managementteam:

Anne-Fleur van der Weide

Directeur
Montessorischool De Petteflet